

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Stati Sergiu,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Stati Sergiu împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva hotărârii din 22 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*Dosarul nr. 3ra-439/24
PIGD 2-23076889-01-3ra-21052024*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Curtea de Apel Chișinău (G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

21 octombrie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Stati Sergiu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Diana Stănilă, *Președinte,*

Gheorghe Stratulat,

Ana Cucerescu, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 29 mai 2023 Stati Sergiu a înaintat acțiune în contencios administrativ împotriva Autorității Naționale de Integritate, prin care a solicitat anularea Actului de constatare nr.49/24 .

2. În motivarea acțiunii s-a indicat că prin Actul de constatare nr. 49/24 din 26 aprilie 2023, în dosarul de control al averii și intereselor personale, inițiat în privința lui Stati Sergiu, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a fost constată diferența vădită între proprietatea dobândită și veniturile obținute de către Sergiu Stati, ex-deputat în Parlamentul Republicii Moldova în perioada 01 ianuarie 2015 — 31 iulie 2016 în valoare de 2233853,19 MDL.

3. În motivarea prescripției, inspectorul de integritate a menționat că a analizat veniturile obținute de către subiectul controlului în perioada anilor 1992 — 2009, însă, acest lucru nu ar demonstra deținerea veniturilor economisite ale acestuia. Prin urmare, prin răspunsul Serviciului Fiscal de Stat nr. 9107 din 18 noiembrie 2022 s-a indicat faptul că Stati Sergiu și Stati Larisa nu au depus declarațiile cu privire la disponibilul surselor bănești în sumă mai mare de 500000,00 MDL sau echivalentul acesteia în valută străină, la situația din 01 ianuarie 2012, în sensul art. 226⁷ alin. (1) din Codul fiscal, or, aceasta acțiune venea obligatoriu în cazul deținerii surselor bănești menționate. Luând în considerare cele indicate supra, inspectorul de integritate a luat act de declarațiile lui Sergiu Stati prin prisma răspunsului Serviciului Fiscal de Stat și a reținut ca material probatoriu faptul că, subiectul controlului și membrii familiei acestuia la data de 01 ianuarie 2012 au deținut suma în valoare de 499999,00 MDL. De asemenea, din suma în valoare de 499999,00 MDL s-au exclus cheltuielile pentru consumul lunar minim de existență potrivit datelor de pe site-ul www.statistica.gov.md în valoare totală de 128840,40 MDL.

4. Reclamantul consideră că Actul de constatare al Inspectoratului de integritate nr. 49/24 din 26 aprilie 2023 poartă un caracter tendențios, este ilegal și îi afectează drepturile constituționale.

5. Actul de constatare nr. 49/24 din 26 aprilie 2023 este un act administrativ individual defavorabil, prin care i se încalcă dreptul la carieră și formare profesională, dreptul la onoare și reputație profesională a reclamantului.

6. Susține reclamantul că Actul de constatare 49/24 din 26 aprilie 2023 este afectat substanțial sub aspect material, fiind lipsit de temeinicie.

7. Astfel, potrivit actului contestat, inspectorul a constatat existența diferenței substanțiale, între proprietatea dobândită și veniturile obținute de către Sergiu Stati, ex-deputat în Parlamentul Republicii, în perioada 01 ianuarie 2015 — 31 iulie 2016 în valoare de 2233853,19 MDL, precum și caracterul nejustificat al deținerii acestei averi.

8. În raport cu pretinsa încălcare a veniturilor nejustificate, reclamantul face referire la prevederile art. 2 din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016, art. 32 alin. (6), (7) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016 și menționează că, constatarea diferenței substanțiale între veniturile declarate și averea deținută, descrisă în actele normative menționate, este condiționată de nejustificarea veniturilor. Astfel, interpretarea dispozițiilor legale ce fac obiectul prezentei acțiuni în contestare, trebuie să se poarte de la premisa că legiuitorul a prevăzut posibilitatea justificării acestor venituri, or, inspectorul de integritate, ignorând argumentele lui Stati Sergiu, susținute prin înscrisuri, a motivat constatarea diferenței substanțiale printr-o motivare superficială: „*veniturile obținute de către subiectul controlului în perioada anilor 1992 — 2009 însă, acest lucru nu ar demonstra deținerea și economisirea acestora*”. Pe cale de consecință, o astfel de apreciere, formulată de inspector, este alogică și contrară legii, fapt care determină ilegalitatea Actului de constatare, mai mult ca atât, aceasta contravine principiilor de bază consfințite în Constituția Republicii Moldova și în particular, art. 21, ce prevede expres prezumția nevinovăției „Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale” și art. 46 alin. (3), ce prevede expres că, caracterul licit al dobândirii se prezumă.

9. În aceste circumstanțe, reclamantul atrage atenția asupra faptului că, în cadrul examinării sesizării, a prezentat pe deplin informații privind mijloacele bănești obținute de el până la perioada supusă controlului.

10. În această ordine de idei, atestă că, pe perioada activității sale în misiunile diplomatice, a obținut suma totală conform actelor prezentate, din indemnizație, suma de 72146 dolari și 58820 euro și nicidecum suma de 499999 lei invocată de către inspectorul de integritate.

11. Or, în circumstanțele în care, pentru perioada anterioară supusă verificării, nu s-a atestat careva achiziții costisitoare din partea lui Stati Sergiu, astfel încât, interpretarea extensiv defavorabilă expusă în motivarea inspectorului precum „*acest lucru nu ar demonstra deținerea și economisirea acestora*”, este absolut alogică și contravine oricăror principii de legalitate.

12. Mai mult ca atât, inspectorul se eschivează de la obligațiunea pozitivă a organului de control de a demonstra caracterul nejustificat al mijloacelor bănești. Nedecларarea mijloacelor bănești în sensul art. 226⁷ alin. (1) din Codul fiscal, nu poate sub nici o formă anula caracterul licit al mijloacelor bănești obținute anterior, din bugetul statului și respectiv, reflectată în baza de date a Serviciului Fiscal de Stat.

13. Astfel, Actul de constatare nr. 49/24 din 26 aprilie 2023 nu este motivat referitor la stabilirea diferenței substanțiale între averea dobândită și veniturile obținute de el și soția sa în perioada supusă verificării, din care motiv constituie un act administrativ individual ilegal.

14. Măsura oficială întreprinsă de inspectorul de integritate (emiterea actului de constatare a diferenței substanțiale), demonstrează exercitarea dreptului discreționar cu încălcarea prevederilor art. 137 din Codul administrativ. Din acest punct de vedere, constatarea existenței diferenței substanțiale contravine art. 21 alin. (3) din Codul administrativ.

15. În același timp, deși actul administrativ unde se manifestă puterea discreționară, se referă la aspectele care, într-un cadru legal, conferă autorității publice (inspectorului de integritate) o anumită libertate de decizie, totuși, acest lucru nu presupune în nici un caz devierea de la normele legale. Decizia luată în mod discreționar, trebuie să fie una optimă, să corespundă finalității actului, sensului legislației în vigoare, principiilor generale ale dreptului, deci să corespundă scopului urmărit, care alcătuiește esența „dreptului discreționar”, a cărui realizare se efectuează cu respectarea principiilor legalității, oportunității și a echității.

16. Or, autoritatea publică posedă o marjă discreționară, în măsura în care nu afectează de o manieră nejustificată drepturile fundamentale ale persoanei, adică decizia discreționară trebuie să fie una cuvenită, concluzie ce se desprinde, în special, din prevederile art. 137 alin. (1) din Codul administrativ, potrivit căruia autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Prin urmare, autoritatea pârâtă era obligată prin lege să își exercite discreția, în timp ce din probatoriul cauzei rezultă că inspectorul de integritate nu și-a exercitat cu bună-credință dreptul discreționar în soluționarea procedurii administrative și emiterea actului administrativ contestat. Astfel, din actul administrativ individual defavorabil contestat, nu rezultă nici un motiv obiectiv referitor la constatarea existenței diferenței substanțiale, acesta nu conține în sine o motivare completă și clară, exigență care urma să fie realizată într-un mod suficient de explicit, condiție care nu se atestă la caz.

17. Respectiv, autoritatea pârâtă, în cadrul puterii sale discreționare, având obligația de a explica de ce a adoptat o anumită conduită din mai multe posibile, nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul Legii nr.132/2016 și Legii nr.133/2016. Or, puterea discreționară nu permite autorității publice să acționeze arbitrar sau fără control.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

18. Prin hotărârea din 22 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a respins acțiunea ca neîntemeiată.

19. În motivarea soluției, instanța de fond a indicat că Sergiu Stati a deținut mandatul de deputat din data de 09 decembrie 2014 până la data de 20 martie 2019, deținând calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016 cu privire la declararea averii și intereselor personale.

20. Din răspunsul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene nr. 9176 din 26 noiembrie 2020, s-a stabilit că subiectul controlului, potrivit Ordinului nr. 147-p147 din 03 aprilie 2019, a fost numit în funcția de ambasador cu misiuni speciale începând cu data de 08 aprilie 2019 (f.d.a.12, Vol.I), iar la data de 25 iulie 2019, prin Ordinul nr. 281-p-281 din 23 iulie 2019, raporturile de muncă ale lui Sergiu Stati au încetat (f.d.a.13, 14, Vol.I).

21. Astfel, în această perioadă reclamantul a deținut calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 133/2016.

22. Ținând seama de prevederile art. 33 alin. (4) din Legea nr. 132/2016, potrivit căreia controlul averii și intereselor personale se extinde asupra membrilor de familie, părinților/socrilor și copiilor majori ai persoanei supuse controlului și verificând registrul de stat al populației al Agenției Servicii Publice, inspectorul de integritate a stabilit că Sergiu Stati este căsătorit cu Larisa Stati din data de 18 octombrie 1983. Așadar, controlul s-a extins și asupra soției subiectului controlului. La caz s-a reținut că, cadrul normativ în perioada stabilită de efectuare a controlului a suferit modificări, deci pentru perioada controlului 09 decembrie 2014 – 31 iulie 2016 sunt aplicabile prevederile Legii nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere (abrogată prin Legea nr. 133/2016 la data de 01 august 2016), iar pentru perioada 01 august 2016 – 25 iulie 2019 aplicabile sunt prevederile Legii nr. 132/2016 și ale Legii nr. 133/2016.

23. Prin răspunsul Agenției Servicii Publice nr. 8024 din 02.09.2021, s-a remis informația precum că, Sergiu Stati și Larisa Stati în perioada supusă controlului au obținut/stins dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile și mobile:

- încăpere cu numărul cadastral xxxxx în conformitate cu Actul de primire - predare nr. 226 din 29.12.2015 (contract de investiții în construcții înregistrat cadastral cu nr. 1179 din 08.05.2015, număr atribuit contractului de către compania de investiții 214/S din 09.03.2015, încheiat cu SRL „Ideal Construct”, valoarea bunului 44 500,00 EURO). Bun înstrăinat la data de 19.07.2016 prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 3415, valoarea contractuală 562 466,00 MDL, venit nedeclarat în declarația depusă pentru anul fiscal 2016;

- încăpere cu numărul cadastral xxxxx în conformitate cu Contractul de vânzare cumpărare nr. 5829 din 02.06.2016, valoarea contractuală 555 179,00 MDL;

- xxxxx, anul fabricației xxxxx, în conformitate cu contractul de leasing financiar nr. 1925 din 28.12.2015, valoarea contractuală 14040,00 EURO. (f.d.a.51-52, Vol.I).

24. Potrivit răspunsului Comisiei Electorale Centrale nr. 4717 din 14.12.2022, subiectul controlului a susținut financiar partide politice prin donații și anume, la data de 02.06.2015 suma de 40 000,00 MDL, la data de 04.06.2015 suma de 5060,00 MDL, iar la data de 09.06.2015 suma de 50 000,00 MDL.

25. În raport cu răspunsul Serviciului Fiscal de Stat nr. 4692 din 13.06.2022 și Agenției Servicii Publice nr. 8024 din 02.09.2021, se reține că subiectul controlului și membrii familiei acestuia au achitat taxe și impozite 2015 - 1204,23 MDL, 2016 - 7847,03 MDL, 2017 - 958,80 MDL, 2018 - 2271,03 MDL, 2019-471,90 MDL.

26. În concordanță cu răspunsul companiei de asigurare „Moldasig” S. A. nr. 4679 din 13.06.2022 Sergiu Stati a încheiat contracte de asigurări ce au generat cheltuieli după cum urmează: pentru anul 2015 - 567,00 MDL, 2016 - 12030,82 MDL, 2017 - 9867,53 MDL, 2018 - 781,78 MDL.

27. Corespunzător răspunsului Stamet Soluții nr. 4540 din 07.06.2022, Moldcell SA nr. 4896 din 21.06.2022 și Premier Energy nr. 7026 din 06.09.2022 subiectul controlului și membrii familiei acestuia au achitat pentru serviciile folosite în anul: 2015 - 3808,17 MDL, 2016 - 4832,77 MDL, 2017 - 4762,87 MDL, 2018 - 5778,71 MDL, 2019 - 3266,89 MDL.

28. În conformitate cu răspunsul B.C. MAIB S.A. nr. 7023 din 06.09.2022 la demersul nr. 04- 24/4756 din 11.08.2022 s-a menționat faptul că: - subiectul controlului a alimentat contul xxxxx data de:

- 1) 23.03.2015 cu suma de 880375,75MDL, sumă transferată la data de 23.03.2015 către SRL „Ideal Construct”;
- 2) 29.12.2015 cu suma de 17338,00 MDL, sumă transferată la data de 29.12.2015 către S.R.L. „Ideal Construct”;
- 3) 15.04.2016 cu suma de 5010,00 MDL;
- 4) 12.05.2016 cu suma de 5010,00 MDL;
- 5) 18.07.2016 cu suma de 5010,00 MDL;
- 6) 28.09.2016 cu suma de 10020,00 MDL;
- 7) 12.12.2016 cu suma de 10020,00 MDL;
- 8) 10.01.2017 cu suma de 10010,00 MDL;
- 9) 13.03.2017 cu suma de 10010,00 MDL;
- 10) 21.03.2017 cu suma de 5010,00 MDL.

29. La data de 19.07.2016 subiectul controlului a alimentat contul de depozit xxxxxx cu suma în valoare de 51 000,00 EUR echivalentul a

1 114 554,00 MDL. La data de 23.03.2017 subiectul controlului a extras din cont suma în valoare de 51 503, 02 EUR echivalentul a 1 089 628,79 MDL.

30. La data 24.12.2015, Larisa Stati a alimentat contul de depozit xxxxx cu suma în valoare de 30 000,00 USD echivalentul la 592 041,00 MDL. La data de 16.03.2016 Larisa Stati a extras din cont suma în valoare de 30 000,00 USD echivalentul a 595 647,00 MDL.

31. În contextul celor expuse supra, instanța de fond a apreciat întemeiate constatările inspectorul de integritate, potrivit cărora subiectul controlului și membrii familiei acestuia au avut următoarele cheltuieli din alimentările conturilor 2015 - 1489754,75 MDL, 2016 - 1149622,00 MDL, 2017 - 25030,00 MDL.

32. Astfel, în urma analizării răspunsurilor și informațiilor indicate supra precum și în coroborare cu răspunsurile Parlamentului Republicii Moldova nr. 5014 din 24.06.2022, B.C. MAIB S.A. nr. 7023 din 06.09.2022 instanța de fond a reținut următoarele venituri disponibile: 2014 - 0, 2015 – 178926 MDL, 2016 - 748791,16 MDL, 2017 – 189206,22 MDL, 2018 – 184741,23 MDL, 2019 – 78593,87 MDL.

33. În speță au fost stabilite următoarele venituri și cheltuieli ce au putut fi demonstrate:

Perioada	Venituri	Cheltuieli
09.12.2014	0	0
01.01.2015 -	178926,00 MDL	1703690,66 MDL
01.01.2016 -	704935,75 MDL	1743602,68 MDL
01.08.2016 -	43855,41 MDL	82236,94 MDL
01.01.2017 -	189206,22MDL	125591,20 MDL
01.01.2018 -	184741,23 MDL	90306,32 MDL
01.01.2019 -	78593,87 MDL	3738,79 MDL

34. Instanța de fond a subliniat că în datele indicate nu se reflectă extragerile bancare din data de 23.03.2017 în valoare de 51 503,02 EUR - echivalentul a 1 089 628,79 MDL și din data de 16.03.2016 în valoare de 30 000,00 USD - echivalentul a 595 647,00 MDL.

35. De asemenea, în calculele sistematizate, s-au redus veniturile subiectului controlului și membrii familiei acestuia la data de 11.03.2019 la depunerea declarației de avere și interese personale pentru anul 2018 și la data de 01.04.2019 la depunerea declarației de avere și interese personale la încetarea mandatului, în temeiul art. 4 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 133/2016, Hotărârii Guvernului nr. 1233/2016 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2018 și Hotărârii Guvernului nr. 21/2019 din 18.01.2019 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2019. Or, la data depunerii declarațiilor de avere și interese personale subiectul controlului nu a declarat deținerea numerarului în monedă națională

și/sau valută străină ce depășea 15 salarii medii pe economie, urmare numerarului a fost diminuat la suma anterioară mai mică decât 15 salarii medii pe economie.

36. Instanța de fond a reținut că în răspunsul Serviciului Fiscal de Stat nr. 9107 din 18.11.2022 s-a indicat faptul că, Stati Sergiu și Larisa Stati nu au depus Declarațiile cu privire la disponibilul surselor bănești în sumă mai mare de 500 000,00 MDL sau echivalentul acesteia în valută străină, la situația din 01.01.2012, în sensul art. 2267 alin. (1) din Codul fiscal, or, această acțiune venea obligatoriu în cazul deținerii surselor bănești menționate.

37. Luând în considerare cele indicate supra, inspectorul de integritate a luat act de declarațiile lui Sergiu Stati prin prisma răspunsului Serviciului Fiscal de Stat și a reținut ca material probatoriu faptul că, subiectul controlului și membrii familiei acestuia la data de 01.01.2012 au deținut suma în valoare de 499 999,00 MDL. De asemenea, din suma în valoare de 499 999,00 MDL s-au exclus cheltuielile pentru consumul lunar minim de existență potrivit datelor de pe site-ul www.statistica.gov.md în valoare totală de 128840,40 MDL.

38. În context s-a stabilit că, subiectul controlului și membrii familiei acestuia la data alimentării contului 23.03.2015 cu suma în valoare de 880 375,75 MDL au avut disponibilitate financiară în numerar în valoare de 398 808,98 MDL. Totodată, la data alimentării contului 24.12.2015 de către Larisa Stati cu suma în valoare de 592 041,00 MDL (30 000,00 USD) subiectul controlului și membrii familiei acestuia au avut disponibilitate financiară în valoare de 52 162,22 MDL. Mai mult de atât, la achitarea primei rate de 5209,04 EUR echivalentul a 113 296,51 MDL a bunului mobil Skoda Octavia potrivit contractului de leasing financiar nr. 1925 din 28.12.2015 subiectul controlului nu dispunea de careva mijloacele financiare.

39. Instanța de apel a conchis că prin urmare pentru perioada 01.01.2015 - 31.12.2015 inspectorul de integritate întemeiat a stabilit o diferență vădită între proprietatea dobândită și veniturile obținute care depășește de cel puțin 6 ori salariul mediu lunar obținut în perioada de declarare de către subiectul declarării și membrii familiei acestuia în valoare de 1 153 606,06 MDL. Or, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 974/2014 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2015, salariul mediu s-a stabilit în mărime de 4500,00 MDL ($6 \times 4500 = 27000,00$ MDL).

40. De asemenea, s-a reținut că la data de 02.06.2016 subiectul controlului și membrii familiei au achiziționat bunul imobil cu numărul cadastral xxxxxx - potrivit contractului nr. 5829 din 02.06.2016 valoarea acestuia a constituit 555 179,00 MDL, iar capacitatea financiară disponibilă în numerar a lui Sergiu Stati și Larisa Stati a fost de 24 033,07 MDL. De asemenea, la data de 19.07.2016 subiectul controlului a alimentat contul cu 1 114 554,00 MDL (50 000,00 EUR), iar capacitatea financiară a acestora fiind de 578 552,80 MDL.

41. În raport cu cele expuse, pentru perioada 01.01.2016 - 19.07.2016 s-a stabilit o diferență între proprietatea dobândită și veniturile obținute care depășește de cel puțin 6 ori salariul mediu lunar obținut în perioada de declarare de către

subiectul declarării și membrii familiei acestuia în valoare de 1080247,13 MDL. Or, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 879/2015 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2016, salariul mediu s-a stabilit în mărime de 5050,00 MDL ($6 \times 5050 = 30300,00$ MDL).

42. Deși reclamantul invocă că sumele menționate supra au fost acumulate în perioada anilor 1992-2009, potrivit răspunsului Serviciului Fiscal de Stat cele invocate de către subiectul controlului precum că, acesta deținea în numerar 72 146,00 USD și 58 820,00 EUR nu au fost confirmate prin material probatoriu nici la capitolul proveniența acestora sume și nici ce ține de deținerea acestora propriu-zisă. Prin urmare, la stabilirea deținerii numerarului anterior perioadei de control s-a luat act materialele prezentate de către subiectul controlului în coroborare cu prevederile Codului fiscal.

43. În legătură cu cele invocate precum că, suma de 30 000,00 USD - echivalentul a 592 041,00 MDL, extrasă la data de 02.06.2016 a fost utilizată la achiziționarea bunului imobil, inspectorul de integritate a reținut că, extragerea sumei de bani nu a fost luată în considerare prin prisma faptului că, subiectul controlului nu a demonstrat deținerea sumei de bani la data alimentării contului. Or, instituției responsabile (SFS) de confirmarea deținerii numerarului de către subiect și membrii familiei acestuia nu i-au fost prezentate careva declarații, iar inspectorul a acceptat în cadrul procedurii suma imediat următoare ce nu era obligatoriu de a o declara. Prin urmare la data alimentării contului a sumei de 30 000,00 USD subiectul controlului și membrii familiei au avut disponibilitate financiară de 52 162,22 MDL, de unde și extragerea sumei la data de 02.06.2016 nu a fost luată în considerare la efectuarea calculelor.

44. Referitor la faptul că, bunul imobil cu nr. cadastral xxxxx a fost înstrăinat la data de 19.07.2016 cu suma în valoare de 51 000,00 EUR și ulterior cu această sumă a fost alimentat contul, instanța de fond a reținut că, potrivit materialelor remise de către Agenția Servicii Publice prin răspunsul nr. 8024 din 02.09.2021 și anume pct. 2 al contractului nr. 3417 din 19.07.2016 imobilul a fost vândut „cu 562 466 lei, plătiți de către cumpărător vânzătorului integral, până la semnarea prezentului contract.”, Așadar, valoarea contractului de vânzare cumpărare a fost de 562 466,00 MDL, motiv din care declarațiile subiectului controlului – analizat supra -nu au putut fi reținute ca pertinente.

45. În urma examinării în ansamblu a tuturor circumstanțelor de fapt constatate în baza materialelor acumulate, instanța de fond a stabilit că inspectorul de integritate întemeiat a constatat:

- Pentru perioada 01 ianuarie 2015 – 31 decembrie 2015 diferență vădită între proprietatea dobândită și veniturile obținute în valoare de 1 153 606,06 MDL de unde, la data de 23 martie 2015 în valoare de 481 566,77 MDL, la data de 24 decembrie 2015 în valoare de 539 878,78 MDL, la data de 28 decembrie 2015 în valoare de 113 296,51 MDL și la data de 30 decembrie 2015 în valoare de 18 864,00 MDL;

- Pentru perioada 01 ianuarie 2016 – 31 iulie 2016 o diferență vădită între proprietatea dobândită și veniturile obținute în valoare de 1 080 247,13 MDL de unde, la data de 02 iunie 2016 în valoare de 537 253,93 MDL, la data de 19 iulie 2016 în valoare de 536 001,20 MDL și la data de 29 iulie 2016 în valoare de 6 992,00 MDL;

- Pentru perioada 01 august 2016 – 31 decembrie 2016 s-a stabilit o diferență de 38 981,53 MDL, însă, aceasta nu întrunește elementele constitutive ale noțiunii de diferență substanțială în sensul art. 2 din Legea nr. 133/2016, or, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 879/15, salariul mediu lunar pe economie pentru anul 2016 a fost de 5 050,00 MDL ($5050 \times 20 = 101\,000,00$ MDL).

- Pentru perioada 01 ianuarie 2017 – 31 decembrie 2017; 01 ianuarie 2018 - 31 decembrie 2018 și 01 ianuarie 2019 – 25 iulie 2019 nu s-a constatat că între averea dobândită de către Sergiu Stati și membrii familiei există o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită.

46. În lumina celor expuse supra, instanța de fond a concluzionat că autoritatea publică pârâtă întemeiat a constatat diferența vădită între proprietatea dobândită și veniturile obținute de către Sergiu Stati, ex-deputat în Parlamentul Republicii, în perioada 01 ianuarie 2015 – 31 iulie 2016 în valoare de 2 233 853,19 MDL, circumstanțe care nu au fost combătute de reclamant nici în cadrul efectuării controlului și nici pe parcursul examinării prezentei cauze.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

47. La 22 martie 2024 Sergiu Stati a declarat recurs împotriva hotărârii din 22 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

ARGUMENTELE RECURSULUI

48. Recurentul consideră că ca actul de constatare al Inspectoratului de Integritate nr. 4.0/24. din 26.04.2023, poartă un caracter tendențios, este ilegal și afectează drepturile constituționale ale petiționarului.

49. În raport cu pretinsa încălcare a veniturilor nejustificate, recurentul face referire la prevederile art.2 din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr.133 din 17.06.2016, art.32 alin.(6), (7) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132/2016 și menționează că constatarea diferenței substanțiale între veniturile declarate și averea deținută, descrisă în actele normative menționate, este condiționată de nejustificarea veniturilor. Astfel, interpretarea dispozițiilor legale ce fac obiectul prezentei acțiuni în contestare, trebuie să se poarte de la premisa că legiuitorul a prevăzut posibilitatea justificării acestor venituri, or, inspectorul de integritate ignorând argumentele lui Stati Sergiu, susținute prin înscrisuri, a motivat constatarea diferenței substanțiale printr-o motivare superficială: „veniturile obținute de către subiectul controlului în

perioada anilor 1992 — 2009 însă, acest lucru nu ar demonstra deținerea și economisirea acestora”.

50. În aceste circumstanțe, recurentul atrage atenție asupra faptului, că în cadrul examinării sesizării, a prezentat pe deplin, informații privind mijloacele bănești obținute de către acesta până la perioada supusă controlului.

52. În această ordine de idei, susține că pe perioada activității sale în misiunile diplomatice a obținut suma totală conform actelor prezentate, din indemnizație, suma de 72146 dolari și 58820 euro și nicidecum 499999 lei invocată de către; inspectorul de integritate. Or, în circumstanțele în care, pentru perioada anterioară supusă verificării, nu s-a atestat careva achiziții costisitoare din partea sa. Astfel încât, interpretarea extensiv defavorabilă expusă în motivarea inspectorului precum „ acest lucru nu ar demonstra deținerea și economisirea acestora” este absolut illogică și contravine oricăror principii de legalitate.

53. Mai mult ca atât, ultimul se eschivează de la obligațiunea pozitivă a organului de control de a demonstra caracterul nejustificat al mijloacelor bănești, or, nedeclararea mijloacelor bănești în sensul art. 226⁷ alin. (1) din Codul fiscal, nu poate sub nici o formă anula caracterul licit a mijloacelor bănești obținute anterior, din bugetul statului și respectiv reflectată în baza de date a serviciului fiscal de stat.

54. Astfel, Actul de constatare nr. 49/24 din 26.04.2023, nu este motivat referitor la stabilirea diferenței substanțiale între averea dobândită și veniturile obținute de reclamant și soția acestuia în perioada supusă verificării, din care motiv constituie un act administrativ individual ilegal.

55. Or, măsura oficială întreprinsă de inspectorul de integritate (emiterea actului de constatare a diferenței substanțiale), demonstrează exercitarea dreptului discreționar cu încălcarea prevederilor art. 137 Cod administrativ. Din acest punct de vedere constatarea existenței diferenței substanțiale contravine art. 21 alin. (3) din Codul administrativ.

56. Pe lângă argumentele analogice indicate în acțiune în susținerea netemeinicii actului contestat, recurentul Sergiu Stati a susținut că instanța de apel, în motivarea poziției, nu s-a expus în privința argumentelor sale privind termenul de examinare în cadrul procedurii administrative. Or, procedura administrativă s-a desfășurat într-un termen nerezonabil, contrar prevederilor Codului administrativ, care, potrivit art. 60, reglementează că termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Termenul general curge de la: a) data prevăzută în lege pentru exercitarea unei atribuții stabilite; b) data înregistrării cererii de către autoritatea publică ierarhic superioară sau de cea de control; c) data înregistrării cererii complete, după caz cu toate actele necesare, sau de la data la care petiția a fost transferată autorității publice competente. Dacă cererea nu este completă, autoritatea publică propune petiționarului să prezinte actele lipsă și stabilește un termen în acest sens. Din motive justificate, legate de complexitatea obiectului procedurii administrative, termenul general poate fi prelungit cu cel mult 15 zile. Această prelungire are efect doar dacă este comunicată în scris participanților la procedura administrativă în

termen de 30 de zile, împreună cu motivele prelungirii. În mod excepțional, când în procedura administrativă se înregistrează cazuri de complexitate deosebită care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, autoritatea publică poate stabili un termen mai mare pentru finalizarea procedurii administrative, care nu va depăși 90 de zile.

57. Susține recurentul că la materialele dosarului administrativ prezentat în instanța de judecată, lipsesc dovezi privind prelungirea termenului controlului cauzei până în octombrie 2021, fapt ce contravine prevederilor Codului administrativ.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

58. Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

59. Art. 245 din Codul administrativ:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

60. Art. 245¹ alin. (1) din Codul administrativ:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

61. Art. 246 alin. (1) și (2) lit. h) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Recursul se declară inadmisibil în special când: recursul este vădit neîntemeiat.”

ASPECTE DE PROCEDURĂ

62. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată avocatului recurentului la data de 16 mai 2024, prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin extrasul anexat la dosar (f.d.72).

63. Cererea de recurs nemotivat a fost depusă la data de 22 martie 2024, iar, la 17 iunie 2024, s-a prezentat motivarea recursului, fiind respectat termenul legal prevăzut.

MOTIVAREA INSTANȚEI

64. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea sau inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil, bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

65. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

66. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

67. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

68. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

69. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

70. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

71. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

72. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că admisibilitatea recursului trebuie analizată în contextul rolului și funcției legale atribuite instanței judecătorești supreme, care constau, în principal, în asigurarea aplicării și interpretării unitare a legii în soluționarea cauzelor de contencios administrativ. În acest sens, orice cerere de recurs trebuie să fie motivată în concordanță cu aceste principii fundamentale, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes.

73. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (a se vedea hotărârile CtEDO *Golder c. Regatul Unit*, 1975, §38; *Stanev c. Bulgariei [MC]*, 2012, §230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (a se vedea hotărârea CtEDO *Luordo c. Italiei*, 2003, §85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (a se vedea hotărârea CtEDO *Levages Prestations Services c. Franței*, 1996, §45).

74. Curtea de la Strasbourg a mai reiterat că modul de aplicare a art. 6 din CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de specificul acestor proceduri, urmând a se ține cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea hotărârea CtEDO *Botten c. Norvegiei*, 1996, §39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea hotărârea CtEDO *Helmerts c. Suediei*, 1991, §31, 36).

75. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Sergiu Stati.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Diana Stănilă

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ana Cucerescu